

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MIENIA OD WSZYSTKICH RYZYK

zatwierdzone Uchwałą Nr UZ/438/2004
Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A.
z dnia 10 września 2004 r.

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Ogólne warunki ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk stanowią podstawę umów ubezpieczenia zawieranych pomiędzy Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń S.A. (zwanym dalej PZU S.A.) a jednostkami organizacyjnymi prowadzącymi działalność gospodarczą (zwanymi dalej Ubezpieczającym).
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmiennie od ustalonych w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia. Postanowienia te nie mogą być sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.
3. Wprowadzenie postanowień dodatkowych lub odmiennych wymaga formy pisemnej potwierdzającej ich przyjęcie przez strony umowy.

§ 2. DEFINICJE

W rozumieniu niniejszych warunków użyte niżej określenia oznaczają:

1. **Ubezpieczający** – podmiot zawierający umowę ubezpieczenia;
2. **budynki** – obiekty budowlane trwale związane z gruntem, wydzielone z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadające fundamenty i dach, wraz z wbudowanymi instalacjami oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiącymi całość techniczną i użytkową. Za budynki uważa się również tymczasowe obiekty budowlane nie połączone trwale z gruntem (np. kioski, strzelnice, barakowozy);
3. **budowle** – trwale związane z gruntem obiekty budowlane inne niż budynki wraz z instalacjami i urządzeniami stanowiącymi całość techniczną i użytkową;
4. **nakłady adaptacyjne** – koszty adaptacyjnych robót budowlanych i wykończenia wewnątrz poniesione przez Ubezpieczającego na dostosowanie wynajmowanych przez niego pomieszczeń lub budynków do rodzaju prowadzonej działalności;
5. **wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka), czek, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę oraz złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły, a także platyna i inne metale z grupy platynowców;
6. **franszyza redukcyjna** – określona w umowie ubezpieczenia kwotowo lub procentowo część szkody obciążająca Ubezpieczającego, o którą PZU S.A. obniża odszkodowanie;
7. **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko albo powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
8. **uderzenie pioruna** – gwałtowne wyładowanie elektryczne w atmosferze działające bezpośrednio na ubezpieczony przedmiot, pozostawiające bezsporne ślady tego zdarzenia;

9. **eksplozja** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji polegającej na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
10. **upadek statku powietrznego** – katastrofa albo przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku;
11. **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 24 m/sek, ustalonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW), którego działanie wyrządza masowe szkody. W uzasadnionych przypadkach lub braku możliwości uzyskania opinii IMiGW wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź w bezpośrednim sąsiedztwie;
12. **powódź** - zalanie terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących np. wskutek nadmiernych opadów atmosferycznych, topnienia kry lodowej, tworzenia się zatorów lodowych, sztormu i podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych. Za powódź uważa się również zalanie terenu w następstwie spływu wód po zboczach i stokach na terenach górskich i falistych;
13. **grad** - opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
14. **osuwanie się ziemi** – nie spowodowany działalnością ludzką ruch ziemi na stokach;
15. **zapadanie się ziemi** - obniżenie się terenu z powodu zawalenia się naturalnych podziemnych pustych przestrzeni w gruncie;
16. **lawina** - gwałtowne osuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, skał, kamieni lub błota ze zboczy górskich;
17. **uderzenie pojazdu** - bezpośrednie uderzenie w ubezpieczony przedmiot pojazdu drogowego lub szynowego nie należącego do Ubezpieczającego i nie będącego pod jego kontrolą;
18. **trzęsienie ziemi** – naturalne gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej;
19. **deszcz nawalny** - opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, który ustala Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW); w przypadku braku stacji pomiarowej IMiGW, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego;
20. **huk ponaddzwiękowy** - fala uderzeniowa wytworzona przez statek powietrzny poruszający się z prędkością większą od prędkości dźwięku;
21. **śnieg** - bezpośrednie działanie ciężaru śniegu na przedmiot ubezpieczenia albo przewrócenie się pod wpływem ciężaru śniegu mienia sąsiedniego na mienie ubezpieczone – powodujące szkody w ubezpieczonym mieniu;

22. **dym i sadza** - zawiesina cząsteczek w powietrzu będąca bezpośrednim skutkiem spalania, która nagle wydobyła się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających;
23. **następstwa szkód wodociągowych** – szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek bezpośredniego działania wody lub innych cieczy, jeżeli przyczyną tych szkód było:
- 1) spowodowane awarią wydostanie się wody, pary lub innych płynów ze znajdujących się wewnątrz budynku lub na posesji objętej ubezpieczeniem przewodów, zbiorników i urządzeń wodociągowych, centralnego ogrzewania i innych instalacji,
 - 2) cofnięcie się wody lub ścieków z publicznych urządzeń kanalizacyjnych, o ile zabezpieczenie połączenia z nimi nie należało do obowiązków Ubezpieczającego,
 - 3) samoczynne otworzenie się główek tryskaczowych z innych przyczyn niż wskutek ognia,
 - 4) nieumyślne pozostawienie otwartych kranów lub innych zaworów;
24. **kradzież z włamaniem** – zabór mienia w celu przywłaszczenia dokonany:
- 1) z zamkniętego lokalu (w przypadku wartości pieniężnych także z zamkniętego urządzenia do przechowywania wartości pieniężnych) po usunięciu przy użyciu siły i narzędzi istniejących zabezpieczeń lub otworzeniu zabezpieczenia kluczem oryginalnym, zdobytym przez kradzież z włamaniem z innego lokalu lub w wyniku rabunku,
 - 2) przez sprawcę, który ukrył się w lokalu przed jego zamknięciem, jeżeli pozostawił ślady, które mogą być użyte jako dowód potajemnego ukrycia;
25. **rabunek** - zabór mienia w celu przywłaszczenia dokonany:
- 1) z zastosowaniem przemocy fizycznej wobec Ubezpieczającego lub osób u niego zatrudnionych albo działających w jego imieniu lub na jego rzecz bądź groźby natychmiastowego użycia takiej przemocy albo z doprowadzeniem do nieprzytomności lub bezbronności – dla pokonania ich oporu przed wydaniem ubezpieczonego mienia,
 - 2) przez sprawcę z zastosowaniem przemocy fizycznej bądź groźby użycia przemocy fizycznej, który doprowadził do objętego ubezpieczeniem lokalu lub/i urządzenia do przechowywania wartości pieniężnych osobę posiadającą klucze i zmusił ją do otworzenia albo sam je otworzył kluczami zrabowanymi;
26. **akty terroryzmu** - indywidualne lub grupowe nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych, politycznych, ekonomicznych czy socjalnych, skierowane przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności lub dezorganizacji życia publicznego przy użyciu siły lub przemocy;
27. **wartość odtworzeniowa** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego lecz nie ulepszanego tj.:
- 1) w przypadku budynku lub budowli – wartość odpowiadająca kosztom odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowej technologii, konstrukcji i standardu wykończenia przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów,
 - 2) w przypadku maszyn, urządzeń i aparatów technicznych, środków transportu i wyposażenia – wartość odpowiadająca kosztom zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych parametrach z uwzględnieniem kosztów (jeżeli występują) transportu, montażu oraz cła i innych tego typu opłat;
28. **wartość rzeczowista** – wartość odtworzeniowa pomniejszona o zużycie techniczne;
29. **wartość księgową brutto** – księgowa wartość początkowa z uwzględnieniem przeszacowań wynikających z przepisów ogólnych;

§ 3. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Ubezpieczenie obejmuje ewidencjonowane i określone w umowie, stanowiące własność Ubezpieczającego bądź będące w jego posiadaniu na podstawie tytułu prawnego:
 - 1) budynki i budowle,
 - 2) mienie ruchome,
 - 3) nakłady adaptacyjne,
 - 4) inne mienie wymienione w umowie ubezpieczenia i nie wyłączone w niniejszych warunkach ubezpieczenia.
2. Mienie ruchome stanowią:
 - 1) techniczne urządzenia, maszyny, aparaty i narzędzia, wyposażenie sklepów, biur, magazynów i innych pomieszczeń oraz środki transportowe,
 - 2) środki obrotowe tj. towary, surowce, półprodukty, wyroby gotowe lub w toku produkcji, materiały pomocnicze, opakowania, części zapasowe maszyn i urządzeń,
 - 3) wartości pieniężne.
3. Ubezpieczeniem objęte może być także mienie stanowiące własność osób trzecich:
 - 1) jeżeli przekazane zostało Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi (np. naprawy, remontu, przeróbki, czyszczenia, farbowania, prania), do używania (w ramach dzierżawy, najmu, leasingu, użyczenia lub innego rodzaju umów), przechowywania bądź sprzedaży,
 - 2) mienie osobiste pracowników zatrudnionych u Ubezpieczającego tj. przedmioty osobistego użytku pracowników, które zwyczajowo bądź na żądanie pracodawcy znajdują się w miejscu pracy (z wyłączeniem wartości pieniężnych).

§ 4. UBEZPIECZONE KOSZTY

1. PZU S.A. pokrywa poniesione i udokumentowane przez Ubezpieczającego koszty związane z:
 - 1) zabezpieczeniem przed szkodą ubezpieczonego mienia w razie jego bezpośredniego zagrożenia działaniem powstałego zdarzenia; dobrowolne świadczenia Ubezpieczającego na rzecz osób trzecich, które brały udział w akcji ratowniczej podlegają tylko wtedy zwrotowi, jeżeli PZU S.A. wyraził na to zgodę;
 - 2) akcją ratowniczą (gaszeniem, rozbiórką, ewakuacją, itp.), jeżeli ratunek miał na celu zmniejszenie strat lub niedopuszczenie do ich zwiększenia,
 - 3) uprzątnięciem pozostałości po szkodzie, łącznie z kosztami rozbiórki i demontażu części niezdatnych do użytku.Koszty te łącznie z odszkodowaniem za ubezpieczone mienie nie mogą przewyższyć sumy ubezpieczenia określonej dla bezpośrednio zagrożonych zniszczeniem (objętych akcją ratowniczą) poszczególnych składników mienia; ograniczenie to nie dotyczy sytuacji, gdy w/w koszty zostały poniesione przez Ubezpieczającego na polecenie PZU S.A. Jednakże w przypadku niedoubezpieczenia mienia (§ 14 ust. 3), koszty te są zmniejszane w takim stosunku jak odszkodowanie tj. proporcjonalnie do stopnia zniżenia wartości ubezpieczeniowej mienia, bez względu na to, czy poniesione zostały na polecenie PZU S.A..
2. W przypadku gdy koszty, o których mowa w ust. 1 dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego, PZU S.A. pokrywa poniesione przez Ubezpieczającego koszty w takiej proporcji w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do wartości mienia nieubezpieczonego. Jeżeli ustalenie proporcji nie jest możliwe, PZU S.A. pokryje 50% poniesionych kosztów.

§ 5. MIEJSCE UBEZPIECZENIA

Jeżeli nie umówiono się inaczej, mienie objęte jest ubezpieczeniem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu określonym w umowie ubezpieczenia, a mienie osobiste pracowników ponadto w każdym miejscu pracy zawodowej pracownika, wykonywanej na polecenie Ubezpieczającego, z wyłączeniem, gdy znajdują się w ich pomieszczeniach mieszkalnych.

§ 6. ZAKRES UBEZPIECZENIA

PZU S.A. odpowiada za szkody polegające na nagłej i nieprzewidzianej utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu przedmiotu ubezpieczenia, wynikające z przyczyn niezależnych od Ubezpieczającego powstałe w okresie ubezpieczenia i miejscu ubezpieczenia oraz które nie zostały wyraźnie wyłączone w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia lub postanowieniach dodatkowych stanowiących integralną część umowy ubezpieczenia.

§ 7. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Ubezpieczenie nie obejmuje:

- 1) przedmiotów o charakterze zabytkowym, artystycznym i unikalnym lub przedmiotów o wartości kolekcjonerskiej, chyba że zostały konkretnie wymienione w umowie ubezpieczenia; wówczas są objęte ochroną na warunkach szczegółowo określonych w załączniku do umowy ubezpieczenia;
- 2) dokumentów, rękopisów, ksiąg handlowych, akt, zdjęć, nośników danych łącznie z danymi, wzorów, modeli, planów, projektów, prototypów i eksponatów;
- 3) sprzętu elektronicznego (stacjonarnego i przenośnego) i jego oprzyrządowania, chyba że szkoda została spowodowana przez ogień, uderzenie pioruna, eksplozję, upadek statku powietrznego, huragan, deszcz nawalny, powódź, grad, lawinę, śnieg, trzęsienie ziemi, osuwanie i zapadanie się ziemi, uderzenie pojazdu, huk ponaddzwiękowy, dym i sadzę, następstwa szkód wodociągowych oraz akcją ratowniczą prowadzoną w związku z tymi zdarzeniami; wyłączenie niniejsze nie dotyczy sprzętu elektronicznego stanowiącego środki obrotowe;
- 4) dopuszczonych do ruchu pojazdów drogowych, pojazdów szynowych, statków wodnych, statków powietrznych, chyba że stanowią środki obrotowe lub mienie stanowiące własność osób trzecich rozumiane zgodnie z § 3 ust. 3 pkt 1;
- 5) wartości pieniężne w trakcie transportu, chyba że zostały konkretnie ubezpieczone a wówczas są objęte ochroną na warunkach szczegółowo określonych w załączniku do umowy ubezpieczenia;
- 6) mienia w trakcie przewozu transportem drogowym, kolejowym, powietrznym lub wodnym oraz w trakcie załadunku lub wyładunku;
- 7) mienia w trakcie budowy lub montażu, rozbiórki lub demontażu;
- 8) mienia którego uszkodzenie nastąpiło bezpośrednio w wyniku jego produkcji, przetwarzania, naprawy, remontu lub testowania; nie dotyczy to szkód powstałych w pozostałym otaczającym mieniu będącym przedmiotem ubezpieczenia z przyczyny nie wyłączonej niniejszymi warunkami ubezpieczenia, a wtedy PZU S.A. będzie odpowiedzialny tylko za tę szkodę;
- 9) drzew, krzewów, upraw np. roślin, w tym upraw w szklarniach, namiotach foliowych i inspektach, zbiorów oraz zwierząt;
- 10) gleby, naturalnych wód powierzchniowych i podziemnych, mienia znajdującego się na pełnym morzu;
- 11) dróg, chodników, linii kolejowych, tam, zbiorników wodnych, kanałów, studni, urządzeń wiertniczych, odwiertów, rurociągów, kabli, tuneli, mostów, doków, basenów portowych, mól, falochronów, nabrzeży, mienia znajdującego się pod ziemią, chyba że szkoda

- powstała w wyniku ognia, uderzenia pioruna, eksplozji lub upadku statku powietrznego, huraganu, deszczu nawalnego, powodzi, gradu, lawiny, śniegu, trzęsienia ziemi, osuwania i zapadania się ziemi, uderzenia pojazdu, huków ponadźwiękowych, dymu i sadzy, następstw szkód wodociągowych oraz akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi zdarzeniami,
- 12) budowli, maszyn, aparatów, urządzeń technicznych, surowców i innego mienia związanego bezpośrednio z produkcją wydobywczą (kopalnictwem węgla kamiennego, brunatnego, soli, ropy naftowej i gazu ziemnego, rud żelaza i metali nieżelaznych oraz torfu);
 - 13) szkód w maszynach z tytułu awarii elektrycznych i mechanicznych;
 - 14) szkód w instalacjach elektrycznych i sieciach energetycznych spowodowanych uderzeniem pioruna, śniegiem i szadzią,
 - 15) szkód pośrednich (np. utrata zysku, utrata wody lub innych płynów);
 - 16) szkód w danych lub oprogramowaniu powstałych wskutek ich utraty, uszkodzenia, zniekształcenia lub niedostępności, w szczególności polegających na jakiegokolwiek niekorzystnej zmianie w danych, oprogramowaniu lub programach komputerowych, spowodowanych zniszczeniem, uszkodzeniem lub inną deformacją ich oryginalnej struktury oraz wszelkich szkód będących następstwem tych zdarzeń, w tym polegających na niedziałaniu lub nieprawidłowym działaniu sprzętu elektronicznego, nośników informacji lub wbudowanych układów scalonych; chyba że w następstwie tego wystąpił pożar lub eksplozja, wówczas PZU S.A. ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki tych zdarzeń.
2. PZU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za utratę, zniszczenie, uszkodzenie mienia lub koszty bezpośrednio lub pośrednio spowodowane, będące wynikiem lub zwiększone przez:
- 1) działania wojenne, wojnę domową, rozruchy, wprowadzenie stanu wojennego, stanu wyjątkowego, powstanie zbrojne, rewolucję, konfiskatę lub innego rodzaju przejęcie przedmiotu ubezpieczenia przez władze kraju, sabotaż, akty terroryzmu, strajki, lokaut, blokady, zamieszki cywilne i wojskowe,
 - 2) działanie promieniowania jonizującego lub skażenie radioaktywne pochodzące z jakiegokolwiek źródła, a w szczególności z paliwa jądrowego lub odpadów promieniotwórczych powstałych w wyniku reakcji rozpadu albo syntezy jądrowej;
 - 3) skażenie i zanieczyszczenie środowiska (gleby, powietrza, wody), w tym również odpadami przemysłowymi;
 - 4) umyślne działanie lub rażące niedbalstwo Ubezpieczającego bądź osób, za które ponosi odpowiedzialność oraz osób działających w jego imieniu;
 - 5) samowolne przerwanie wykonywania pracy przez pracowników Ubezpieczającego lub nie przystąpienie do wykonywania pracy, do której osoby te były zobowiązane.
3. PZU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody w ubezpieczonym mieniu bezpośrednio lub pośrednio spowodowane lub zwiększone przez:
- 1) kradzież, przy czym ubezpieczeniem objęte są szkody powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku, pod warunkiem spełnienia przez Ubezpieczającego wymogów dotyczących środków bezpieczeństwa przeciwkradzieżowego określonych w załączniku Nr 1 do warunków ubezpieczenia,
 - 2) nieuczciwość, oszustwo, podstęp, defraudację lub inne fałszywe roszczenia, jak również niewyjaśnione zaginięcie, niedobory i braki spowodowane błędami księgowymi,
 - 3) elektryczną lub mechaniczną awarię maszyn, aparatów lub urządzeń technicznych, w tym awarię urządzenia, w którym czynnikiem roboczym była woda lub para wodna (np. kocioł, turbina, pompa, zbiornik, podgrzewacz), jeśli awaria nastąpiła jako rezultat

niewłaściwego ciśnienia czynnika wewnątrz urządzenia, którego kontrola należała do Ubezpieczającego,

- 4) wszystkie przyczyny działające stopniowo np.:
 - a) zużycie, korozję, erozję, pleśnienie, utlenianie, zagrzybienie, gnicie, stopniowe psucie się, ukryte wady, wady naturalne, powolne odkształcanie lub deformację, działanie owadów, robaków, bakterii i wirusów, stopniowe pogarszanie się jakości;
 - b) fermentację, odparowanie, utratę wagi, zmianę smaku, zapachu, koloru, faktury lub wykończenia, działanie światła, szkody spowodowane normalnym ogrzewaniem lub wysuszeniem,
 - c) zmianę temperatury lub wilgotności, brak lub nieodpowiednie działanie klimatyzacji, systemów grzewczych lub chłodzących wskutek pomyłki operatora,
 - d) zawalenie się budynków, budowli lub ich elementów tj. fundamentów, ścian, podłóg, sufitów, jak również ich zapadnięcie się, wyniesienie, pęknięcie, skurczenie się, chyba że szkoda została spowodowana bezpośrednio przyczyną nie wyłączoną niniejszymi warunkami ubezpieczenia;
- 5) wadliwe projekty, materiały lub wykonanie,
- 6) brak dostaw wody, gazu, prądu i innych mediów do lokalizacji, w której znajduje się ubezpieczone mienie, chyba że szkoda powstała wskutek przyczyny nie wyłączonej niniejszymi warunkami ubezpieczenia,
- 7) osiadanie lub pęknięcie, osunięcie się gruntu, osunięcie lub zapadnięcie się ziemi - spowodowane działaniem człowieka oraz wodę podziemną,
- 8) wyciek stopionego materiału;
- 9) pozostawienie ubezpieczonego mienia niezgodnie ze swym przeznaczeniem i warunkami przechowywania lub magazynowania na wolnym powietrzu,
- 10) zły stan techniczny dachu i innych elementów budynku lub niezabezpieczenie otworów dachowych, okiennych i drzwiowych; nie dotyczy to szkód w mieniu znajdującym się w pomieszczeniach wynajętych, jeżeli Ubezpieczający do dnia szkody nie wiedział o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie lub też o nich wiedział i posiada dowody, że występował do wynajmującego z żądaniem ich usunięcia,
- 11) szkody górnicze w rozumieniu prawa górniczego;
- 12) przypalenie lub osmalenie, jeżeli nie było ognia oraz poddanie ubezpieczonego mienia działaniu ognia albo ciepła dla obróbki lub w innym celu np. prasowania, wędzenia, gotowania, suszenia;
- 13) eksplozję wywołaną przez Ubezpieczającego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych oraz w silnikach spalinowych lub wybuchowych, gdy eksplozja związana jest z ich naturalną funkcją lub gdy eksplozja spowodowana została normalnym ciśnieniem zawartych w nich gazów;
- 14) działanie prądu elektrycznego, w tym również szkody elektryczne powstałe w czasie wyładowań atmosferycznych na skutek przepięcia lub wzbudzania się niszczących sił elektromagnetycznych w obwodach elektrycznych odbiorników, chyba że w ich następstwie powstał pożar;
- 15) uszkodzenie części składowej maszyny, urządzenia lub aparatu z powodu zwarć, samonagrzania, wpływów prądu elektrycznego, przeciążenia lub przekroczenia dopuszczalnych w tej części naprężeń,
- 16) zanieczyszczenie lub skażenie, chyba że powstały w następstwie ognia, uderzenia pioruna, eksplozji, upadku statku powietrznego, huraganu, deszczu nawalnego, powodzi, gradu, lawiny, śniegu, trzęsienia ziemi, osuwania i zapadania się ziemi, uderzenia pojazdu, huku ponaddzwiękowego, dymu i sadzy, następstw szkód wodociągowych oraz akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi zdarzeniami,
- 17) kradzież z włamaniem lub akty wandalizmu powstałe po upływie 30 dni od chwili rozpoczęcia przerwy w prowadzeniu działalności w obiektach lub mieniu znajdującym się w nich, w przypadkach kiedy ubezpieczone obiekty zostały opuszczone i pozostają

niewykorzystane, chyba że ten fakt został zgłoszony do PZU S.A. i w porozumieniu z Ubezpieczającym uzgodniono dodatkowe środki zabezpieczenia mienia;

18) manipulacje genami.

4. PZU S.A. nie odpowiada ponadto za koszty:
- 1) normalnego utrzymania lub produkcji, konserwacji, remontu,
 - 2) wynikające z umieszczania na wyrobach fałszywych informacji, fałszywego etykietowania lub reklamowania, użytkowania nielicencjonowanego oprogramowania, nieumyślnego skasowania informacji lub wyzbycia się nośników danych i wynikające z utraty danych na skutek działania wirusów komputerowych lub pola magnetycznego,
 - 3) wymiany lub naprawy wadliwych materiałów, wadliwego wykonawstwa, wadliwego projektu, planu, naprawy wady ukrytej lub naturalnej.

§ 8. SUMA UBEZPIECZENIA

1. W zależności od rodzaju mienia może być ubezpieczone:
 - 1) na sumy stałe - środki trwałe, środki obrotowe, mienie osób trzecich,
 - 2) na sumy zmienne - środki obrotowe,
 - 3) na pierwsze ryzyko:
 - a) wartości pieniężne, mienie osobiste pracowników, nakłady adaptacyjne,
 - b) określone co do rodzaju mienia wymienione w § 3 ust. 2 i 3 od ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku.
2. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający. Suma ubezpieczenia środków trwałych (budynków i budowli, maszyn, aparatów i urządzeń technicznych, środków transportu, itp.) z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 i 4, powinna odpowiadać:
 - 1) wartości odtworzeniowej na dzień zawarcia umowy (w odniesieniu do mienia o zużyciu technicznym nie przekraczającym 50%),
 - 2) wartości rzeczywistej na dzień zawarcia umowy (w odniesieniu do mienia o zużyciu technicznym przekraczającym 50%).
3. Jeżeli zużycie techniczne środków trwałych jest niższe niż 50%, na wniosek Ubezpieczającego ubezpieczenie może zostać zawarte według wartości wynikającej z ewidencji księgowej brutto. Jeżeli wynikająca z ewidencji księgowej wartość brutto będzie niższa od wartości odtworzeniowej mienia, odszkodowanie z tytułu szkody w ubezpieczonym mieniu podlega redukcji zgodnie z postanowieniami § 14 ust. 3.
4. W przypadku ubezpieczenia mienia w wartości ewidencyjnej brutto sumą ubezpieczenia jest wartość poszczególnego przedmiotu określona w danej pozycji ewidencji środków trwałych a w przypadku ubezpieczenia w wartości odtworzeniowej lub rzeczywistej wartość określona w danej pozycji wykazu stanowiącego integralną część umowy ubezpieczenia.
5. Suma ubezpieczenia dla mienia przyjętego od osób trzecich powinna odpowiadać najwyższej (maksymalnej) wartości rzeczywistej tego mienia przewidzianej w okresie ubezpieczenia; w przypadku sprzedaży komisowej wartość ta powinna być pomniejszona o prowizję komisową.
6. Sumą ubezpieczenia dla mienia ruchomego innego niż wymienione w ust. 2, ust. 5 i ust. 7 - jeżeli nie umówiono się inaczej - jest wartość rzeczywista tego mienia przewidziana w okresie ubezpieczenia.

7. Sumą ubezpieczenia środków obrotowych jest maksymalna wartość przewidywana w okresie ubezpieczenia odpowiadająca kosztom ich wytworzenia lub nabycia, nie większym jednak niż osiągalna cena sprzedaży gotowego wyrobu.
8. Środki obrotowe mogą być ubezpieczone na sumy zmienne pod warunkiem, że średnia ich wartość ustalona według stanów zapasów na ostatni dzień każdego miesiąca w roku poprzedzającym zawarcie umowy, wynosi co najmniej 300.000 PLN.
9. Suma ubezpieczenia środków obrotowych ubezpieczonych na sumy zmienne powinna odpowiadać przewidywanej w okresie ubezpieczenia maksymalnej dziennej wartości środków obrotowych w miejscu ubezpieczenia, ustalonej według kosztów ich nabycia lub wytworzenia.
10. Za ubezpieczenie środków obrotowych na sumy zmienne oblicza się i pobiera składkę według następującej zasady:
 - 1) na początku okresu ubezpieczenia Ubezpieczający opłaca składkę zaliczkową w uzgodnionej z PZU S.A. wysokości, ale nie mniej niż 50 % składki obliczonej od sumy ubezpieczenia określonej w ust. 9,
 - 2) składka ostateczna za cały okres ubezpieczenia zostaje rozliczona po upływie bieżącego okresu ubezpieczenia na podstawie średniej wartości środków obrotowych w okresie ubezpieczenia. W tym celu Ubezpieczający obowiązany jest najpóźniej w ciągu 30 dni po upływie bieżącego okresu ubezpieczenia podać PZU S.A. stany zapasów (remanentów) z poszczególnych miesięcy. Za stan zapasów (remanentów) z poszczególnych miesięcy przyjmuje się wartość księgową (koszty nabycia lub wytworzenia) ubezpieczonego mienia z ostatniego dnia danego miesiąca,
 - 3) składkę ostateczną za ubezpieczenie otrzymuje się z przemnożenia średniej arytmetycznej wartości stanów zapasów przez przyjętą stawkę,
 - 4) PZU S.A. rozlicza składkę i przesyła Ubezpieczającemu rachunek w ciągu 14 dni licząc od dnia otrzymania przez PZU S.A. danych, o których mowa w pkt. 2,
 - 5) jeżeli składka ostateczna przekracza składkę zaliczkową Ubezpieczający obowiązany jest do opłacenia powstałej różnicy w ciągu 14 dni od dnia otrzymania od PZU S.A. rachunku,
 - 6) w przypadku gdy składka zaliczkowa przekracza składkę ostateczną, jeżeli nie umówiono się inaczej, PZU S.A. dokonuje zwrotu nadpłaty składki.
11. W ramach ubezpieczenia na sumy zmienne PZU S.A. ponosi odpowiedzialność do wartości środków obrotowych w dniu szkody, nie wyższej jednak niż 120% sumy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 9.
12. Przy ubezpieczeniu na pierwsze ryzyko wysokość sumy ubezpieczenia i/lub limity odpowiedzialności ustala Ubezpieczający oddzielnie dla każdej grupy mienia wymienionego w ust. 1 pkt. 3, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej straty jaka może zaistnieć w okresie ubezpieczenia, z tym że sumę ubezpieczenia dla mienia osobistego pracowników stanowi iloczyn liczby zatrudnionych i przeciętnej zadeklarowanej wartości rzeczywistej mienia przypadającego na jednego pracownika.

§ 9.

Jeżeli podczas okresu ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości będących podstawą kalkulacji sumy ubezpieczenia, Ubezpieczający może w porozumieniu z PZU S.A. podwyższyć sumę ubezpieczenia. Podwyższenie sumy pociąga za sobą opłatę dodatkowej składki liczonej począwszy od pierwszego dnia miesiąca, w którym Ubezpieczający zgłosił podwyższenie sumy ubezpieczenia.

§ 10. ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na wniosek Ubezpieczającego na okres roczny bądź okres krótszy od roku (ubezpieczenie krótkoterminowe).
2. Wniosek stanowiący integralną część umowy ubezpieczenia, powinien zawierać między innymi następujące dane:
 - 1) nazwę i dokładny adres Ubezpieczającego,
 - 2) miejsce ubezpieczenia,
 - 3) rodzaj prowadzonej działalności,
 - 4) przedmiot i zakres ubezpieczenia,
 - 5) sumę ubezpieczenia i sposób jej ustalania,
 - 6) okres ubezpieczenia,
 - 7) liczbę i wielkość szkód w okresie ostatnich trzech lat z rozbiem na poszczególne lata.
3. Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ust. 4 – 6 umowę uważa się za zawartą z chwilą doręczenia dokumentu ubezpieczenia.
4. Jeżeli przed upływem 14-tu dni od daty otrzymania oferty na piśmie PZU S.A. nie doręczył Ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia umowę uważa się z 15-tym dniem od otrzymania oferty za zawartą na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia.
5. Jeżeli dokument ubezpieczenia zawiera postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty lub od ogólnych warunków ubezpieczenia, PZU S.A. zobowiązany jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu dokumentu ubezpieczenia, wyznaczając mu co najmniej 7 - dniowy termin zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku przez PZU S.A. zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego są nieważne.
6. W przypadku braku sprzeciwu Ubezpieczającego w wypadku określonym w ust. 5, umowę uważa się za zawartą następnego dnia po upływie wyznaczonego terminu do złożenia sprzeciwu.
7. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU S.A. na podstawie obowiązujących zasad taryfowania, z uwzględnieniem rodzaju prowadzonej działalności, rodzaju przedmiotu ubezpieczenia, sumy ubezpieczenia oraz podwyżek i obniżek wynikających z oceny ryzyka m.in. za zastosowane zabezpieczenia przeciwpożarowe lub przeciwkradzieżowe. Jeżeli nie umówiono się inaczej, składka powinna być zapłacona jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia. Należna składka roczna może być na wniosek Ubezpieczającego rozłożona na raty. Nie opłacenie kolejnej raty w terminie oznaczonym w dokumencie ubezpieczenia powoduje rozwiązanie umowy chyba, że strony uzgodniły inny termin opłacenia raty składki.
8. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej lub w porozumieniu z PZU S.A. w formie bezgotówkowej.
9. Jeżeli zapłata składki albo raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę zapłaty uważa się datę złożenia zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek PZU S.A. pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowała się wystarczająca ilość wolnych środków, w innym przypadku za datę zapłaty uważa się datę, w której pełna kwota składki lub jej pierwszej raty znalazła się na rachunku PZU S.A. w taki sposób, że mógł nią dysponować.
10. Składka nie podlega indeksacji.

§ 11. POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Odpowiedzialność PZU S.A. rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zapłaceniu składki chyba, że w umowie przewidziano inny termin początku odpowiedzialności.
2. Okres ubezpieczenia liczy się od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności PZU S.A. i trwa jeden rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe) albo, że umowa została wypowiedziana lub uległa rozwiązaniu.
3. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia, w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim PZU S.A. udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
4. Każda ze stron może w ciągu jednego miesiąca od daty wypłaty odszkodowania lub doręczenia Ubezpieczającemu pisma o odmowie wypłaty odszkodowania wypowiedzieć umowę z zachowaniem miesięcznego terminu wypowiedzenia.
5. W razie przejścia własności ubezpieczonej nieruchomości na inną osobę, prawa i obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia przechodzą na nowego właściciela.
6. W razie przejścia na inną osobę własności mienia ruchomego, umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z dniem zajścia zmiany. Umowa ubezpieczenia nie ulega rozwiązaniu jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpiło przeniesienie własności ubezpieczonych przedmiotów na bank (przewłaszczenie).
7. Umowa ubezpieczenia wygasa:
 - 1) wraz z upływem okresu ubezpieczenia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia,
 - 2) w przypadkach określonych w ust. 3, 4 i 6.
8. W ubezpieczeniu na pierwsze ryzyko odpowiedzialność PZU S.A. kończy się wraz z wyczerpaniem sumy ubezpieczenia, o którym mowa w § 14 ust. 9.
9. W przypadkach rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem końcowego terminu określonego w dokumencie ubezpieczenia (ust. 3, 4 i 6), przy dokonywaniu zwrotu składki PZU S.A. potrąca z tytułu poniesionych kosztów kwotę stanowiącą 15 % (piętnaście procent) składki podlegającej zwrotowi. Przy ustalaniu kwoty składki podlegającej zwrotowi za niewykorzystany okres ubezpieczenia stosuje się zasadę - miesiąc rozpoczęty uważa się za pełny. W razie wypowiedzenia umowy składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia podlega zwrotowi tylko wtedy, gdy nie wypłacono odszkodowania.

§ 12. OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO

1. Ubezpieczający obowiązany jest:
 - 1) podać do wiadomości PZU S.A. wszystkie znane sobie okoliczności, istotne do oceny ryzyka, ustalenia zakresu odpowiedzialności i mające wpływ na wysokość składki, o które PZU S.A. zapytywał przed zawarciem umowy. Jeżeli PZU S.A. zawarł umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi Ubezpieczającego na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne;

- 2) zawiadamiać PZU S.A. o wszelkich zmianach okoliczności, o których mowa w pkt. 1, zwiększających niebezpieczeństwo powstania szkody;
 - a) w razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą zwiększenie prawdopodobieństwa powstania szkody PZU S.A. może odpowiednio zwiększyć składkę, poczynając od chwili zajścia tej okoliczności - nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W takim wypadku Ubezpieczającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w terminie 14 dni od otrzymania wezwania do zapłaty podwyższonej składki. Jeżeli ujawnienie okoliczności nastąpiło po szkodzie, PZU S.A. może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie,
 - b) jeżeli ujawniona okoliczność pociąga za sobą takie zwiększenie prawdopodobieństwa szkody, że PZU S.A. nie zawarłby umowy, gdyby o tej okoliczności wiedział, może on w ciągu miesiąca od ujawnienia rzeczony okoliczności od umowy odstąpić. W razie odstąpienia od umowy należy się PZU S.A. składka tylko za czas trwania umowy. Jeżeli ujawnienie okoliczności nastąpiło już po szkodzie lub w ciągu ostatniego miesiąca przed jej powstaniem, a przyczyną tej szkody była wyłącznie ujawniona okoliczność, PZU S.A. może odmówić wypłaty odszkodowania,
 - 3) przestrzegać ogólnie obowiązujących i/lub zastrzeżonych w umowie ubezpieczenia przepisów bezpieczeństwa mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych, o wykonywaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami oraz przepisów dotyczących zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniem lub rabunkiem – określonych w załączniku Nr 1 do ogólnych warunków ubezpieczenia;
 - 4) dbać o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę lub inne płyny (wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i innych). Wszelkie inwestycje i przeróbki niezbędne w ocenie rzeczoznawców lub w świetle obowiązujących przepisów do właściwej konserwacji i prawidłowego działania przewodów i urządzeń, muszą być wykonane niezwłocznie. Ubezpieczający obowiązany jest także w terminie zastosować właściwe środki ochronne w celu zabezpieczenia przed mrozem przewodów i urządzeń służących do rozprowadzania wody, jak również zamknąć, opróżnić z wody i utrzymywać opróżnione instalacje i urządzenia wodociągowe w obiektach nie używanych lub nie dozorowanych; to samo odnosi się do urządzeń czasowo unieruchomionych,
 - 5) do składowania mienia co najmniej 12 cm nad podłogą, w przypadku przechowywania mienia w pomieszczeniach usytuowanych poniżej poziomu gruntu.
2. W przypadku szkody Ubezpieczający obowiązany jest:
- 1) niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili uzyskania wiadomości o szkodzie powiadomić PZU S.A. o szkodzie, podając jej rodzaj i rozmiar. Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa dnia następnego;
 - 2) zawiadomić jednostkę policji o każdym wypadku pożaru o większych rozmiarach, a także o każdej szkodzie mogącej powstać wskutek przestępstwa,
 - 3) użyć wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia rozmiaru szkody oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego mienia przed dalszą szkodą,
 - 4) bez dokonywania zmian pozostawić miejsce szkody do czasu oględzin przez przedstawiciela PZU S.A., chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia

pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody. PZU S.A. nie może powoływać się na ten zakaz, jeżeli nie rozpoczął czynności likwidacyjnych w terminie 5 dni lub innym uzgodnionym z Ubezpieczającym,

- 5) udzielić przedstawicielowi PZU S.A. pomocy i wyjaśnień w ustalaniu okoliczności powstania szkody, jej przedmiotu i wysokości oraz przedstawić dowody jakich odpowiednio do stanu rzeczy może PZU S.A. wymagać,
 - 6) sporządzić i przedstawić w uzgodnionym przez strony terminie oraz formie i na własny koszt, rachunek szkody wraz z dokumentacją źródłową stanowiącą podstawę sporządzenia rachunku szkody.
3. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego któregokolwiek z obowiązków wymienionych w ust.1 pkt 3 - 5 oraz w ust. 2, PZU S.A. może odmówić odszkodowania w części lub całości, chyba że niedopełnienie obowiązku nie miało wpływu na powstanie szkody, jej rozmiar, ustalenie jej okoliczności i wysokości.
 4. PZU S.A. przysługuje prawo przeprowadzenia lustracji przedmiotu ubezpieczenia. W przypadku stwierdzenia w czasie lustracji, że ubezpieczenie zostało zadeklarowane niewłaściwie, Ubezpieczający obowiązany jest w terminie wskazanym przez PZU S.A. dokonać odpowiednich zmian.

§ 13. USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY

1. Jako wysokość szkody przyjmuje się:
 - 1) przy ubezpieczeniu w wartości odtworzeniowej (także księgowej brutto):
 - a) dla budynków i budowli - wartość kosztów odbudowy lub remontu potwierdzonych kosztorysem przedłożonym przez poszkodowanego, określonych zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych stosowanymi w budownictwie - przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia budynku,
 - b) dla maszyn, urządzeń i aparatów technicznych, środków transportu i wyposażenia - wartość kosztów zakupu tego samego rodzaju, typu i mocy produkcyjnej nowej maszyny, aparatu, urządzenia, środka transportu albo wartość kosztów naprawy, z uwzględnieniem kosztów (jeżeli występują) transportu, demontażu i montażu oraz cła i innych tego typu opłat. Wartość kosztów naprawy lub wymiany powinna być udokumentowana fakturą/rachunkiem,
 - 2) przy ubezpieczeniu w wartości rzeczywistej - wartość kosztów określonych w pkt.1, z uwzględnieniem stopnia technicznego zużycia do dnia szkody zniszczonego lub uszkodzonego mienia.
2. Jako wysokość szkody w towarach, surowcach, materiałach w przerobie, półfabrykach, wyrobach gotowych przyjmuje się wartość kosztów ich zakupu lub wytworzenia według cen z dnia szkody, udokumentowaną rachunkiem zakupu lub kalkulacją kosztów wytworzenia.
3. Jako wysokość szkody w mieniu przyjętym od osób trzecich w celu wykonania usługi przyjmuje się wartość kosztów zakupu tego mienia pomniejszonych o stopień technicznego zużycia (wartość rzeczywistą) lub wartość kosztów naprawy uszkodzonego mienia według cen z dnia szkody, powiększonych o udowodnioną wartość nakładów Ubezpieczającego, a w przypadku sprzedaży komisowej - z potrąceniem prowizji komisowej.

4. Jako wysokość szkody przyjmuje się:
 - 1) dla krajowych i zagranicznych znaków pieniężnych (gotówki) - ich wartość nominalną (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na PLN według średniego kursu NBP z dnia szkody),
 - 2) dla dokumentów zastępujących w obrocie gotówkę - osiągalną cenę sprzedaży z dnia szkody,
 - 3) dla złota, srebra i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych i pereł, a także platyny i innych metali z grupy platynowców - wysokość kosztów zakupu lub wytworzenia według cen z dnia szkody.
5. Wysokość szkody w mieniu osobistym pracowników zatrudnionych u Ubezpieczającego ustala się odpowiednio do stopnia uszkodzenia przedmiotu w granicach do 70% jego wartości według cen zakupu z dnia szkody.
6. Jako wysokość szkody w nakładach adaptacyjnych przyjmuje się wysokość kosztów niezbędnych do przywrócenia stanu przed szkodą, w granicach zadeklarowanej przez Ubezpieczającego sumy ubezpieczenia.
7. W przypadku ubezpieczenia mienia w wartości odtworzeniowej, szkoda będzie wyliczana według wartości odtworzenia pod warunkiem przystąpienia w uzasadnionym okolicznościach terminie do odbudowy lub naprawienia mienia i faktycznego poniesienia kosztów przez Ubezpieczającego. Jeżeli Ubezpieczający zrezygnuje z odkupienia lub odstąpi od odbudowy bądź naprawienia mienia, o czym ma obowiązek powiadomić PZU S.A., odszkodowanie zostanie wypłacone w kwocie odpowiadającej wartości rzeczywiściej.
8. Przy ustalaniu wysokości szkody uwzględnia się rachunek szkody sporządzony przez Ubezpieczającego oraz stan faktyczny szkody i okoliczności jej powstania stwierdzone protokołem szkody przez przedstawiciela PZU S.A. przy współudziale Ubezpieczającego. Jeżeli wysokość szkody podana przez Ubezpieczającego w rachunku szkody w istotny sposób różni się od ustaleń dokonanych przez PZU S.A., podstawę ustalenia wysokości szkody stanowi stwierdzony stan faktyczny. W uzgodnieniu z Ubezpieczającym ustalenie wysokości szkody może być dokonane w sposób stosowany przez PZU S.A. Koszty związane z ustaleniem szkody każda ze stron ponosi we własnym zakresie.

§ 14. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. PZU S.A. wypłaca należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak od kwoty stanowiącej górną granicę odpowiedzialności PZU S.A..
2. Górną granicę odpowiedzialności PZU S.A. za ubezpieczone mienie stanowią suma ubezpieczenia lub limit odpowiedzialności podane w dokumencie ubezpieczenia (polisie), z tym że granicę odpowiedzialności PZU S.A. za:
 - 1) środki trwałe - stanowi suma ubezpieczenia dla poszczególnego środka trwałego podana w przedstawionym przez Ubezpieczającego wykazie lub w ewidencji środków trwałych lub limit odpowiedzialności podany w polisie, w przypadku jeśli jest niższy niż suma ubezpieczenia,
 - 2) inne mienie - stanowi suma ubezpieczenia dla określonego rodzaju ubezpieczonego mienia w poszczególnej pozycji polisy lub limit odpowiedzialności podany w polisie, w przypadku jeśli jest niższy niż suma ubezpieczenia.
3. W przypadku zaniżenia przez Ubezpieczającego sumy ubezpieczenia (niedoubezpieczenie) dla danego składnika mienia:

- 1) w przypadku szkody częściowej - odszkodowanie zmniejsza się w takim stosunku, w jakim pozostaje zadeklarowana suma ubezpieczenia danego składnika mienia dotkniętego szkodą do wartości odtworzeniowej albo rzeczywistej mienia w zależności od wartości zadeklarowanej do ubezpieczenia z zastrzeżeniem § 8 ust. 3 i 4,
- 2) w przypadku szkody całkowitej - odszkodowanie ogranicza się do sumy ubezpieczenia mienia będącego przedmiotem szkody,
- 3) redukcja odszkodowania, o której mowa w pkt.1, nie ma zastosowania:
 - a) w ubezpieczeniu na sumy zmienne i na pierwsze ryzyko,
 - b) jeżeli wysokość szkody nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia danego składnika mienia dotkniętego szkodą,
 - c) jeżeli wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody nie przekracza 110 % sumy ubezpieczenia tego przedmiotu.
4. Jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa wartość odtworzeniową lub wartość rzeczywistą mienia (ubezpieczenie powyżej wartości), PZU S.A. odpowiada tylko do odtworzeniowej albo rzeczywistej wartości przedmiotu szkody.
5. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, z tym że:
 - 1) wysokość szkody ustalona według kosztów remontu, naprawy lub wymiany nie może przekroczyć odtworzeniowej albo rzeczywistej wartości przedmiotu szkody w zależności od wartości zadeklarowanej do ubezpieczenia,
 - 2) rachunek kosztów odbudowy, remontu, naprawy lub wymiany przedstawiony przez Ubezpieczającego podlega weryfikacji przez PZU S.A.,
 - 3) jeżeli odbudowa, remont, naprawa lub wymiana jest wykonywana we własnym zakresie przez Ubezpieczającego, PZU S.A. zwraca udokumentowany koszt materiałów i płac oraz uzasadnioną kwotę na pokrycie kosztów ogólnych. Koszt odbudowy, remontu, naprawy lub wymiany nie powinien być wyższy od średniego kosztu, jaki byłby poniesiony w przypadku odbudowy, remontu, naprawy lub wymiany dokonywanej przez firmę zewnętrzną,
 - 4) jeżeli odbudowa, remont, naprawa lub wymiana wykonywana jest przez firmę zewnętrzną i jej koszt w istotny sposób różni się od ustaleń dotyczących wysokości szkody, dokonanych przez PZU S.A. na podstawie analizy cen funkcjonujących na rynku usług oferowanych przez inne firmy zewnętrzne, PZU S.A. może przedstawić przez daną firmę zewnętrzną rachunki kosztów odbudowy, remontu naprawy lub wymiany odpowiednio zweryfikować do średnich cen osiągalnych na rynku,
 - 5) przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
 - a) dodatkowych kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
 - b) kosztów poniesionych na odkażenie pozostałości po szkodzie, usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody i powietrza oraz rekultywację gruntów, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 pkt 16,
 - c) kosztów wszelkich modernizacji lub ulepszeń przedmiotu szkody,
 - d) marży naliczonej przez Ubezpieczającego oraz wartości ubytków w granicach obowiązujących norm; ubytków tych nie odlicza się jednak w razie ustalenia wysokości szkody na podstawie stanu faktycznego i okoliczności jej powstania,
 - 6) wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub odbudowy,
 - 7) wysokość szkody zwiększa się o udokumentowane przez Ubezpieczającego koszty określone w § 4.
6. Jeżeli należna składka została rozłożona na raty, w przypadku powstania szkody nieopłaconą część składki potrąca się z odszkodowania.

7. W razie niezadziałania w czasie szkody środków zabezpieczenia mienia, za które udzielono obniżki składki, PZU S.A. może pomniejszyć odszkodowanie o taki procent, jaki zastosowano przy obniżce składki.
8. Od wartości wyliczonego odszkodowania potrąca się franszyzę redukcyjną określoną w dokumencie ubezpieczenia i stanowiącą udział Ubezpieczającego w każdej szkodzie. Wszystkie szkody, których wartość nie przekroczy kwoty franszyzy redukcyjnej nie są objęte ubezpieczeniem.
9. W ubezpieczeniu na pierwsze ryzyko, z chwilą wypłaty odszkodowania suma ubezpieczenia, o której mowa w § 8 ust. 12 zostaje pomniejszona o wysokość wypłaconego odszkodowania (zasada wyczerpywania sumy ubezpieczenia). Ubezpieczający może podwyższyć tę sumę przez zapłacenie uzupełniającej składki. W przeciwnym wypadku w razie następnej szkody powstałej w bieżącym okresie ubezpieczenia górną granicę odpowiedzialności PZU S.A. stanowi suma ubezpieczenia, która pozostała po wypłacie odszkodowania za wcześniejszą szkodę. W razie podwyższenia sumy ubezpieczenia w ciągu okresu ubezpieczenia, podwyższona suma stanowi podstawę ustalenia granicy odpowiedzialności PZU S.A. począwszy od dnia następnego po zapłaceniu uzupełniającej składki.

§ 15. POSTĘPOWANIE RZECZOZNAWCÓW

1. Ubezpieczający i PZU S.A. mogą uzgodnić w umowie lub każda ze stron może zażądać, by przyczyny i wysokość szkody zostały ustalone przez rzeczoznawców.
2. Ekspertyzy rzeczoznawców powinny zawierać co najmniej:
 - 1) ustalenie przyczyn albo ustalenie przypuszczalnych przyczyn szkody,
 - 2) wykaz będących przedmiotem szkody budynków i mienia ruchomego wraz z ich wartością ubezpieczeniową określoną zgodnie z postanowieniami § 8,
 - 3) koszty odbudowy, naprawy lub nabycia takiego samego mienia,
 - 4) ewentualne koszty zabezpieczenia przed szkodą lub zmniejszenia szkody w ubezpieczonym mieniu, określone zgodnie z postanowieniami § 4.
3. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców strony mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wydaje wiążącą opinię.
4. Każda ze stron ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty trzeciego rzeczoznawcy (opiniującego) ponoszą obie strony po połowie.

§ 16. WYPŁATA ODSZKODOWANIA

1. PZU S.A. wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
2. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU S.A. albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU S.A. powinien wypłacić w terminie przewidzianym w ust. 1.

3. W przypadku szkody, która wymaga sporządzenia ekspertyzy rzeczoznawców PZU S.A. wypłaca odszkodowanie w terminie 14 dni od daty otrzymania końcowego raportu rzeczoznawców lub równoznacznych dowodów na zaistnienie szkody i potwierdzających jej wysokość; Ubezpieczający jest obowiązany dostarczyć PZU S.A. lub wyznaczonemu przez niego ekspertowi wszystkie dokumenty, które są niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.
4. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, PZU S.A. w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, poinformuje o tym Ubezpieczającego i Ubezpieczonego oraz przeprowadzi postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także poinformuje Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia – pisemnie lub drogą elektroniczną, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania.
5. Jeżeli PZU S.A. w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania zobowiązany jest do pisemnego zawiadomienia osoby zgłaszającej roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także do wypłacenia bezspornej części odszkodowania.
6. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, PZU S.A. poinformuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, w terminach, o których mowa w ust. 1 i 2 wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania – informacja ta powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
7. PZU S.A. udostępni Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty, które miały wpływ na ustalenie odpowiedzialności PZU S.A. i wysokości odszkodowania – Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia mają prawo wglądu do akt szkodowych i sporządzania na swój koszt odpisów lub kserokopii dokumentów akt szkodowych.
8. Na żądanie Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia PZU S.A. udostępni posiadane przez siebie informacje związane z wypadkiem lub zdarzeniem będące podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU S.A. oraz ustalenia okoliczności wypadków i zdarzeń losowych, jak również wysokości odszkodowania.

§ 17. ZABEZPIECZENIE PRAW REGRESOWYCH

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez PZU S.A. roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU S.A. do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU S.A. pokrył tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje pierwszeństwo zaspokojenia pozostałej części roszczeń przed roszczeniem PZU S.A.
2. Ubezpieczający obowiązany jest zabezpieczyć prawa regresowe, a także udzielić PZU S.A. wszelkiej pomocy dostarczając informacji oraz innych dokumentów niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych. Jeżeli Ubezpieczający bez zgody PZU S.A. zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, PZU S.A. może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania PZU S.A. może zażądać od Ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

3. W razie uzyskania informacji o przedmiotach zaginionych lub skradzionych, Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić o tym niezwłocznie policję i PZU S.A. oraz uczestniczyć w czynnościach zmierzających do rozpoznania i odzyskania tych przedmiotów. W razie odzyskania utraconych przedmiotów Ubezpieczający jest obowiązany przyjąć je z powrotem. Jeżeli Ubezpieczający odzyskał przedmioty w stanie niezmienionym, PZU S.A. wolny jest od obowiązku wypłaty odszkodowania, a w razie gdy odszkodowanie zostało wypłacone, Ubezpieczający jest obowiązany niezwłocznie zwrócić PZU S.A. wypłaconą kwotę. W razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym, zwrotowi podlega kwota odpowiadająca wartości przedmiotu w dniu odzyskania.

§ 18. PODWÓJNE UBEZPIECZENIE

Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka w dwóch lub więcej zakładach ubezpieczeń na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, każdy z zakładów ubezpieczeń odpowiada do wysokości szkody w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

§ 19. JURYSDYKCJA

Powództwo o roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§ 20. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi bądź zażalenia dotyczących realizacji przez PZU S.A. umowy ubezpieczenia. Adresatem skargi bądź zażalenia oraz właściwym do ich rozpatrzenia jest osoba kierująca jednostką organizacyjną, której działania skarga lub zażalenie dotyczy. PZU S.A. udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
2. W sprawach nie uregulowanych w ogólnych warunkach ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.
3. Traci moc wzór Polisy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk zatwierdzony uchwałą Nr UZ/184/98 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A. z dnia 4 sierpnia 1998 r. ze zmianami zatwierdzonymi Uchwałą Nr UZ/452/2003 Zarządu PZU S.A. z dnia 7 października 2003 r.
4. Wymieniony w ust. 3 wzór Polisy ubezpieczenia stosuje się do umów zawartych na jego podstawie przed wejściem w życie niniejszych ogólnych warunków – do końca bieżącego okresu ubezpieczenia określonego w tych umowach.
5. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 01 listopada 2004 r.

ZAŁĄCZNIK Nr 1
DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA
MIENIA OD WSZYSTKICH RYZYK

zatwierdzonych Uchwałą Nr UZ/ /2004 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A.z dnia 2004 roku

ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWKRADZIEŻOWEGO

§ 1.

Budynek, w którym znajduje się ubezpieczone mienie powinien posiadać odpowiednio trwałą konstrukcję. Przez odpowiednio trwałą konstrukcję rozumie się budynek wykonany z materiałów i w technologii właściwej dla jego przeznaczenia użytkowego – zgodnie z przepisami prawa budowlanego, w którym pokonanie poszczególnych elementów konstrukcji (ścian, podłóg, stropów) nie jest możliwe bez ich równoczesnego uszkodzenia lub zniszczenia przy użyciu narzędzi.

§ 2.

1. Zabezpieczenia wszystkich otworów zewnętrznych lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie powinny być w należyтым stanie technicznym oraz tak osadzone i zamknięte aby ich otwarcie, wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez pozostawienia śladów stanowiących dowód użycia siły i narzędzi.
2. Drzwi zewnętrzne do lokalu z ubezpieczonym mieniem winny być zamknięte na dwa zamki, z których przynajmniej jeden powinien spełniać wymogi zamka o podwyższonej odporności na włamanie, potwierdzone atestem/certyfikatem, świadectwem kwalifikacji jakości lub innym dokumentem wydanym przez upoważnioną jednostkę. Zamki mechaniczne powinny posiadać więcej niż jedną ruchomą zastawkę. Ilość zastawek w zamku można ustalić na podstawie nacięć profilowanych w kluczu. Za równorzędne zabezpieczenie uznaje się zamek wielopunktowy o podwyższonej odporności na włamanie. Zamkiem wielopunktowym jest taki zamek, którego zamknięcie powoduje jednostronne lub wielostronne ryglowanie płata drzwi w kilku odległych od siebie miejscach.
Główne zamki w drzwiach nie mogą być zaopatrzone w mechanizmy umożliwiające otwarcie zamka od wewnątrz bez użycia oryginalnego klucza.
W przypadku ustanowienia ochrony fizycznej wewnątrz ubezpieczonego budynku/lokalu dopuszcza się zamknięcie drzwi zewnętrznych na jeden zamek atestowany;
3. Oszklenia otworów zewnętrznych lokalu winny być osadzone w ramach w taki sposób aby wyjęcie szyby nie było możliwe bez jej rozbicia.
Oszklone okna, drzwi i inne zewnętrzne otwory, do których jest dostęp - w tym również z przybudówek, balkonów, tarasów itp. powinny być zabezpieczone przeciwwłamaniową osłoną mechaniczną w postaci krat wykonanych z prętów stalowych, żaluzji, okiennic bądź rolet.
Kraty, żaluzje, okiennice powinny być takiej konstrukcji, tak założone i zamknięte, aby przedostanie się do wnętrza lokalu nie było możliwe bez uprzedniego ich uszkodzenia przy pomocy narzędzi, zaś ruchome osłony mechaniczne powinny być zamknięte co najmniej na jedną kłódkę wielozastawkową.
Inne zabezpieczenia mechaniczne winny stanowić istotną przeszkodę w sforsowaniu zabezpieczonego otworu, stwierdzoną na podstawie stosownego atestu/certyfikatu lub innego dokumentu wydanego przez upoważnioną jednostkę bądź oględzin i opisu dokonanych przez przedstawiciela PZU S.A.;
4. Mechaniczne zabezpieczenia oszklonych otworów zewnętrznych nie są wymagane jeśli:

- 1) ustanowiono poza godzinami urzędowania dozór, przez który rozumie się ochronę lokalu/budynku, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, wykonywaną w zorganizowany sposób przez co najmniej jedną osobę dorosłą spośród personelu ubezpieczającej jednostki lub przez pracowników koncesjonowanego przedsiębiorstwa ochrony osób i mienia,
 - 2) lokal/budynek, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, wyposażono w elektroniczny system wizualno-dźwiękowy o działaniu miejscowym ze stałym adresatem (odbiorcą) alarmu; przez stałego adresata alarmu rozumie się Ubezpieczającego bądź osobę wyznaczoną przez Ubezpieczającego jako odpowiedzialną za odbiór sygnału alarmu i podjęcie działań interwencyjnych,
 - 3) lokal/budynek, w którym znajduje się mienie, wyposażono w elektroniczny system przeciwwłamaniowy i włączono do systemu monitorowania alarmów policji bądź koncesjonowanego przedsiębiorstwa ochrony osób i mienia,
 - 4) oszklenia lokalu/budynku, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, wykonane są ze szkła warstwowego o zwiększonej odporności na rozbicie co najmniej klasy P3, stwierdzonej stosownym atestem/certyfikatem lub innym dokumentem wydanym przez upoważnioną do tego jednostkę.
5. Równoległe stosowanie zabezpieczeń wymienionych w ust. 1 - 3 i zabezpieczeń wymienionych w ust. 4 może stanowić podstawę do udzielenia obniżki składki.

§ 3.

Samochody oraz inne pojazdy mechaniczne, stanowiące środki obrotowe Ubezpieczającego lub mienie osób trzecich mogą być przechowywane poza lokalem, na terenie (parkingu) ogrodzonym stałym parkanem, zamkniętym i oświetlonym w porze nocnej i całodobowo dozorowanym. Pojazdy te nie mogą mieć kluczyków przy stacyjkach zapłonowych, a wszystkie drzwi w pojazdach krytych powinny być zamknięte na zamek fabryczny. Brama na teren, na którym parkowane są pojazdy powinna być zabezpieczona w sposób uniemożliwiający wyjazd samochodem przez osobę nieuprawnioną.

§ 4.

Wartości pieniężne powinny znajdować się w lokalu zabezpieczonym w sposób określony w § 1 i § 2 a ponadto powinny być zamknięte w urządzeniach lub pomieszczeniach do przechowywania wartości pieniężnych odpowiadających wymaganiom określonym w § 7. Urządzenia i pomieszczenia o wadze do 1000 kg zabezpieczające wartości pieniężne powinny być trwale przymocowane do podłoża lub ściany lokalu, w którym się znajdują.

§ 5.

Klucze do lokalu z ubezpieczonym mieniem oraz do samochodów i innych pojazdów mechanicznych a także do urządzeń i pomieszczeń zabezpieczających wartości pieniężne powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i dostępem do nich osób nieuprawnionych.

§ 6.

PZU S.A. może, na podstawie oceny wielkości ryzyka zagrożenia szkodą, określić indywidualne warunki w zakresie wymaganych środków bezpieczeństwa.

§ 7.

1. Odpowiedzialność za szkody w wartościach pieniężnych powstałe wskutek kradzieży z włamaniem ograniczona jest, w granicach limitów odpowiedzialności określonych w polisie, do kwot podanych w poniższej tabeli:

klasa odporności	System alarmowy co najmniej klasy SA3 ¹⁾	System alarmowy klasy niższej niż SA3 z przekazywaniem sygnałów alarmu do ochrony zewnętrznej ²⁾	System alarmowy klasy niższej niż SA3 z pracownikiem ochrony ³⁾ lub tylko pracownik ochrony	Brak systemu alarmowego i pracownika ochrony lub tylko system alarmowy wizualno-akustyczny o działaniu miejscowym
1	2	3	4	5
A. Urządzenia do przechowywania wartości pieniężnych (np. szafy, sejfy)				
	jednostka obliczeniowa (j.o.) ⁴⁾			
I	1,3	0,5	0,3	0,1
II	3	1,5	0,8	0,3
III	6	3	1	0,6
IV	10	5	2	1
V	15	8	3	2
VI	20	12	5	3
VII	30	16	6	4
VIII	40	20	9	6
IX	60	-	-	-
X	100	-	-	-
B. Pomieszczenia⁵⁾ do przechowywania wartości pieniężnych (np. pomieszczenia skarbcowe)				
I	1,3	0,5	0,3	0,1
II	3	1,5	0,8	0,3
III	6	3	1	0,6
IV	10	5	2	1
V	15	8	3	2
VI	20	12	5	3
VII	30	16	6	4
VIII	40	20	9	6
IX	60	30	-	-
X	100	40	-	-
XI	150	60	-	-
XII	200	-	-	-
XIII	300	-	-	-
C. Urządzenia lub pomieszczenia bez określonej klasy odporności (szafy i pojemniki stalowe oraz pomieszczenia skarbcowe)				
1. Zamykane pojemniki o prostej konstrukcji lub szafy jednopłaskowe - z co najmniej jednym zamkiem	0,5	0,3	0,2	0,05
2. Stare lub nieokreślone szafy wielopłaskowe o wadze do 300 kg – drzwi z co najmniej dwoma zamkami	1	0,8	0,4	0,2
3. Stare lub nieokreślone szafy wielopłaskowe o wadze wyższej niż 300 kg - drzwi z co najmniej dwoma zamkami	2	1,5	0,5	0,4
4. Nieokreślone skarbcce (ściany i stropy z betonu nie zbrojonego lub o grubości do 30 cm - drzwi z co najmniej dwoma zamkami)	10	5	1,5	-
5. Nieokreślone skarbcce (ściany i stropy z betonu zbrojonego o grubości powyżej 30cm do 60 cm – drzwi z co najmniej dwoma zamkami)	20	10	5	-
6. Nieokreślone skarbcce (ściany i stropy z betonu zbrojonego o grubości powyżej 60cm - drzwi z co najmniej dwoma zamkami)	40	20	8	-

1) Jakość systemu określona w Polskiej Normie „SYSTEMY ALARMOWE”.

2) Przez ochronę zewnętrzną rozumie się policję lub przedsiębiorstwo ochrony osób i mienia.

3) Przez pracownika ochrony rozumie się osobę odpowiedzialną za realizację ochrony posiadającą odpowiednie uprawnienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, kwalifikacje i wyposażenie pozwalające na podjęcie skutecznych działań w ochronie mienia.

4) Przez jednostkę obliczeniową (j.o.) rozumie się jednostkę określającą wartość limitu, wynoszącą 120-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za ubiegły kwartał, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

5) Przez pomieszczenie do przechowywania wartości pieniężnych rozumie się urządzenie zabezpieczające przed włamaniem, którego ściany wewnętrzne we wszystkich kierunkach w pozycji gdy pomieszczenie to jest zamknięte są dłuższe niż 1 m.

2. Podstawę do określenia klasy urządzeń, pomieszczeń oraz systemów alarmowych zabezpieczających wartości pieniężne stanowią świadectwa badań jakościowych lub kwalifikacyjnych, certyfikaty lub inne dokumenty bądź tabliczki znamionowe wydane przez upoważnioną jednostkę i potwierdzające ich zgodność z obowiązującymi normami.
3. Limity dla pomieszczeń klasy XI, XII i XIII podane w ust. 1 w kolumnie 2 tabeli, mogą być podwyższone w drodze indywidualnej oceny ryzyka.

§ 8.

1. Odpowiedzialność za szkody w wartościach pieniężnych powstałe w wyniku rabunku w lokalu ograniczona jest, w ramach limitów określonych w polisie, najwyżej do kwot podanych w pkt. 1-3:
 - 1) limit na jedno stanowisko kasowe dla wartości pieniężnych z wyjątkiem złota, srebra i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych i pereł a także platyny i innych metali z grupy platynowców - w zależności od zastosowanych środków bezpieczeństwa:
 - a) 0,1 j.o. - brak zabezpieczeń przeciwrabunkowych,
 - b) 0,2 j.o. - system sygnalizacji napadu,
 - c) 0,3 j.o. - system sygnalizacji napadu włączany automatycznie (np. przycisk banknotowy, kontakt magnetyczny),
 - d) 0,15 j.o. - system nadzoru video,
 - e) 0,15 j.o. - kamera TV lub inna forma utrwalania obrazu - włączana automatycznie przez system sygnalizacji napadu,
 - f) 0,25 j.o. - system znaczenia banknotów (np. "Security Pack"),
 - g) 0,125 j.o.- stanowisko kasowe wydzielone przegrodą o wysokości 2,40 m, drzwi zamknięte na klucz,
 - h) 0,15 j.o. - stanowisko kasowe wydzielone przegrodą o wysokości 2,40 m odporną na przestrzelenie, drzwi zamknięte na klucz,
 - i) 0,4 j.o. - dostęp przez zamykane drzwi z systemem identyfikacji (system kontroli dostępu),
 - j) 0,2 j.o. - ochrona przez uzbrojonych pracowników ochrony stale obecnych podczas godzin otwarcia (limit na jednego pracownika ochrony),
 - k) 0,4 j.o. - bankomat lub automat kasjerski,
 - l) 0,4 j.o. - kasa centralna poza strefą dostępną dla klientów z dostarczaniem gotówki za pomocą zamkniętego systemu przesyłowego (np. poczta pneumatyczna),
 - 2) limit na ubezpieczoną lokalizację dla złota, srebra i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych i pereł, a także platyny i innych metali z grupy platynowców eksponowanych w lokalu w czasie jego otwarcia - w zależności od zastosowanych środków bezpieczeństwa:
 - a) 0,1 j.o. - brak zabezpieczeń przeciwrabunkowych,
 - b) 0,2 j.o. - system sygnalizacji napadu,
 - c) 0,3 j.o. - system sygnalizacji napadu włączany automatycznie (np. kontakt magnetyczny),
 - d) 0,15 j.o. - system nadzoru video,
 - e) 0,15 j.o. - kamera TV lub inna forma utrwalania obrazu - włączana automatycznie przez system sygnalizacji napadu,
 - f) 0,2 j.o. - przedmioty wartościowe w zamkniętych gablotach lub meblach,
 - g) 0,125 j.o.- minimum dwóch pracowników stale obecnych,
 - h) 0,4 j.o. - dostęp przez zamykane drzwi z systemem identyfikacji (system kontroli dostępu),
 - i) 0,2 j.o. - ochrona przez uzbrojonych pracowników ochrony stale obecnych podczas godzin otwarcia (limit na jednego pracownika ochrony),
 - 3) dla wartości pieniężnych przechowywanych w zamkniętych urządzeniach i pomieszczeniach zabezpieczających te wartości odpowiedzialność PZU S.A. ograniczona jest do limitów określonych w § 7 ust. 1.

2. Przez system sygnalizacji napadu, o którym mowa w pkt 1 lit b i pkt 2 lit. b rozumie się system znajdujący się w ciągłej gotowości do sygnalizowania zagrożenia poprzez tzw. "cichy alarm" uruchamiany za pomocą zainstalowanych urządzeń wraz z transmisją sygnału alarmowego do policji lub przedsiębiorstwa ochrony osób i mienia bądź wewnętrznych służb ochrony.
Przyciski alarmowe powinny być zainstalowane na stanowiskach pracy w obszarze obsługi klientów, w pomieszczeniach dla służb ochrony, w każdym stanowisku kasowym oraz innych pomieszczeniach, w których mogą wystąpić zagrożenia napadem.
3. W przypadku równoległego zastosowania kilku zabezpieczeń przeciwrabunkowych limity odpowiedzialności wyznacza suma jednostek obliczeniowych przyporządkowanych tym zabezpieczeniom.
4. Wartości pieniężne przewyższające limity o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 należy zabezpieczyć w zamkniętych urządzeniach lub pomieszczeniach do przechowywania tych wartości z uwzględnieniem limitów określonych w § 7 ust. 1.

ZAŁĄCZNIK Nr 2
DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA
MIENIA OD WSZYSTKICH RYZYK

zatwierdzonych Uchwałą Nr UZ/ /2004 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A. z dnia 2004 roku

KLAUZULE DODATKOWE

1. KLAUZULA UBEZPIECZENIA KOSZTÓW USUNIĘCIA POZOSTAŁOŚCI PO SZKODZIE

Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia oraz pod warunkiem opłacenia przez Ubezpieczającego dodatkowej składki, ustala się że:

- 1) PZU S.A. pokrywa do ustalonego limitu powyżej sumy ubezpieczenia, uzasadnione i udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie poniesione przez Ubezpieczającego w związku ze szkodą objętą umową ubezpieczenia;
- 2) Powyższe koszty, niezależnie od sumy ubezpieczenia przedmiotu szkody nie mogą przewyższyć limitu odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia, podanego w polisie;
- 3) Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwotę odszkodowania wypłaconego z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w niniejszej klauzuli. Ubezpieczający może uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności opłacając składkę uzupełniającą.

2. KLAUZULA MIEJSCA UBEZPIECZENIA

Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia oraz pod warunkiem opłacenia przez Ubezpieczającego dodatkowej składki, ustala się że:

- 1) Ochrona ubezpieczeniowa zostaje rozszerzona na mienie znajdujące się we wszystkich przybyłych lokalizacjach (miejscach ubezpieczenia) użytkowanych i administrowanych przez Ubezpieczającego na terenie RP. Ochrona ubezpieczeniowa działa od momentu przyjęcia lokalizacji do użytku (np. podpisania umowy najmu), pod warunkiem, że adresy wraz z wartością znajdującego się tam mienia zostaną podane do wiadomości PZU S.A. w ciągu 30 dni od momentu przyjęcia ich do użytku;
- 2) Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęte mienie w transporcie, na wystawach, pokazach i targach;
- 3) Składka będzie naliczana za okres ubezpieczenia proporcjonalnie do składki rocznej od 1 dnia miesiąca, w którym przyjęto do użytkowania przybyłą lokalizację.

3. KLAUZULA INWESTYCYJNA

Z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia oraz pod warunkiem opłacenia przez Ubezpieczającego dodatkowej składki, ustala się że:

1. Ochrona ubezpieczeniowa zostaje rozszerzona na:
 - 1) nowo pozyskane (nabyte) środki trwałe tj. budynki i budowle, maszyny, aparaty, urządzenia i wyposażenie,
 - 2) zmiany, dodatki i ulepszenia środków trwałych znajdujące się we wszystkich ubezpieczonych lokalizacjach w okresie ubezpieczenia z chwilą ich wpisu do rejestru środków trwałych.
2. Ubezpieczeniem objęte zostaje mienie określone w ust. 1 pod warunkiem że Ubezpieczający w ciągu 30 dni od daty wpisu przybyłych środków trwałych do rejestru poinformuje PZU S.A. o zrealizowanych inwestycjach.
3. Składka za inwestycje zgłaszane do ubezpieczenia będzie naliczana proporcjonalnie do składki rocznej od 1 dnia miesiąca, w którym inwestycje te zostały wpisane do rejestru środków trwałych.